

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΙΚΟΣΙ ΧΡΟΝΙΑ

καμαριέρα ἐγύρισε τὸν διακόπτη καὶ τὸ μπουτονάκι τῆς Φρανσίς Μοριλάϊ ἐξήμισε ἀπὸ ἑνα διακριτῶ, γλυκὸ φῶς. Μιά κομψὴ σιλουέττα ἔκαμε συγχρόνως τὴν ἐμφάνισί της καὶ μιά μελωδικὴ φωνὴ ἀκούστηκε :

—Μάρθα, πρῆφρώθησε στὸ θέατρο πῶς δὲν θὰ παίζω ἄποψε.

—Ἐλθε ἀρρωστή, κυρία ; ρώτησε ἡ Μάρθα.

—Ὅχι, ἀλλὰ πῶς κοινασμένη καὶ δὲν ἔχω διάθεσι νὰ παίζω. Θὰ γράφω κάποιον γράμμα. Πῆς τὸν Ζερμιάν νὰ εἶνε ἑτοιμὸς γιὰ τὸ πάπ. Σὺ φρόντισε νὰ μὴ μ' ἐνοχλήσῃ κανεὶς.

—Ποῦν καλά, κυρία.

Ἡ καμαριέρα ἔβλεπε σιγὰ τὴν πόρτα καὶ ἡ Φρανσίς ἔμεινε γιὰ λίγο ἀμυβόλη. Θάλεγε κανεὶς πῶς κατὰ περίμενε. Ἡ φωνὴ τῆς, καθὼς εἰχε μολήσει, φανόταν κοινασμένη καὶ τὰ μάτια της ἴσαν ἀπλανῆ.

Ἐμεινε λίγες στιγμὲς ἀκίνητη. Ἀπὸ τὰ μισανόγητα παραθηροφύλλα ἔμπαινε μέσα στὴν κάμαρα μιά ἀσπρηνία ἀχτίδα τοῦ φεγγαροῦ καὶ παρῆλθε μὲ τὰ μαλλιά της. Ἀπὸ τὸ δρόμο ἀκούγονταν φωνές, κίνησις, ἄκουσος... Μιά πνοὴ ἀνέμου φέσηξε καὶ κάποιον τριαντάφυλλο, ποὺ ἴταν σ' ἑνα βάζο, ξεφύλλισε... Τὰ πέταλά του πέσανε στὸ χαλί... Ἐνα ριγὸς δέφτεξε τὴ Φρανσίς, ἡ ἀνοικτὴ προχώρησε σιγὰ-σιγὰ στὸ μικρὸ γραφεῖοαί της.

Κοντὰ τὸ καλοῦναι βοσκόντων ἔνασι ἀσπρηνόσι καθρέφτης τοῦ χειροῦ. Τὸν ἄραξε καὶ κινήθηκε μέσα σ' αὐτόν. Ὑστερα πήρε χαρτὶ γραφίματος καὶ κάρησε.

Ἄρχισε νὰ γράφῃ... Ἐργάσατε πολλὴ ὥρα. Ἐργάσατε ὅσο πὺδ ἡ κίνησις στὸ δρόμο λιγότερη. Εἶχε ἀρχίσει νὰ βρέξῃ τώρα. Κι' ἡ Φρανσίς ἔγραφε ἄδυνα... Ἐνα γράμμα κοινασμένο, θετικὸ. Εἶχε γεμίσει τρεῖς σελίδες καὶ ἑνα χαμόγλο φώτιζε τὸ πρόσωπό της, καθὼς ξαναἰδέαζε ὅτι εἶχε γράψῃ :

Ἀγαπημένε μου Ζάκ,

Σοῦ στέλνω ἐπιτέλους τὸ γράμμα πὺδ δὲν ἔπαφες νὰ μοῦ λές ὅτι θὰ σ' ἔκανε εὐτυχισμένον. Μὴν τρέμῃς ! Διάβασέ το μὲ ψυχραιμία, ὅπως μὲ ψυχραιμία τὸ ἔγραψα. Σὺ, ἄλλωστε, ἴσουν πάντα βέβαιος πῶς θάρχονταν μιὰ μέρα πὺδ θὰ λάθαινες αὐτὸ τὸ γράμμα. Εἶνε ἀλήθεια, πῶς ἄργησε πολὺ καὶ σκεδόν δὲν μπορῶ νὰ πιστέψω πῶς πέσοσαν εἰκοσι ὀλόκληρα χρόνια, ἀπὸ τὴν βραδυὰ πὺδ μοῦνες πῆ κλαίγοντας : «Φρανσίς, δὲν μπορῶ νὰ πιστέψω πῶς ὅλα τελείωσαν μεταξὺ μας. Ἡ ζωὴ μὰς χωρίζει... Δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ τὴν ἀντιμετωπίσω ὅπως θέπρεπε γιὰ σένα, μὰ σ' ἀναπότ καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ πάντα !... Θέλει νὰ μείνουμε καλοὶ φίλοι καὶ νὰ μοῦ ἀφήσῃ τὴ μακρυνὴ ἐλπίδα πῶς μιὰ μέρα, ὅταν καταλάβῃς πῶς δὲν ἔχει νὰ σοῦ ποσοφέρῃ πειὰ τίποτε ἡ ζωὴ, θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ βρεθῶ κοντὰ σου ;»

Εἰκοσι ὀλόκληρα χρόνια, Ζάκ, εἰκοσι χρόνια πέρασαν ! Καὶ μοῦ φαίνεται ἄν νὰ ἴταν χθές ! Τελείωσαν πειὰ τὰ δεινὰ σου, Ζάκ. Τώρα θὰ ζήσουμε ἐνωμένοι. Ἐφτασε ἡ ὥρα νάρθῃς κοντὰ μου, ἡ ὥρα πὺδ περιμένεις, ἡ ὥρα πὺδ προσπαθοῦσα νὰ μὴ τὴν σκέπτομαι... Ἐφτασε ὀποῦλα... Τὸ κατάλαβα, ὕστερα ἀπὸ τὴν τελευταία φορὰ πὺδ

φεύς, πὺδ γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο σουβαίνει νὰ εἶμαι γνωστός. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως εἶνε ὅτι δὲν μπορῶ νὰ γιορτάσω τὰ γενεθλίου μου, χωρὶς νὰ κινδυνεύω νὰ πινῶ ἀπὸ τὴν πλημμύρα τῶν ἐπιστολῶν πὺδ λαμβάνω ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ πλανῆτης μας ! Κι' ὠστόσο, τὸ μόνο πρᾶγμα πὺδ ἐπιθυμῶ στὸν κόσμο, εἶνε ἡ ἡσυχία, ἡ μοναξιά !...

Ἡ νέα χαμογέλασε καὶ τὸν ἀποχαιρέτησε μὲ μιά χαριτωμένη ὑπόκλιση.

—Σὰς ἀφ'ἡν μόνον νὰ ἐργασθῆτε... τοῦ εἶπε καὶ θῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο.

Ὑστερ' ἀπὸ δύο μέρους, ἡ «Μπερλίнер Τάγκεμπλαντ» ἐδημοσίευσε μιὰ μακροσκελὴ συνέντευξι μὲ τὸν Γεώργιο Μπέρναρ Σῶ, ὁ ὅποιος ἔκανε κοῦρα στὸ Κάρλουπαντ. Ἡ ὄμορφη καμαριέρα τοῦ ἴταν ἀπλόσοστα ἡ γνωστὴ δημοσιογράφος Βέρβα Ρόντενμπιχα, ἡ ὅποια σημειῶσε μ' αὐτὸ τὸ ξεπυνο τέχνασμα τῆς μιὰ πρῆτης τάξεως ἐπιτυχία !

Ὅσο γιὰ τὸν Γεώργιο Μπέρναρ Σῶ, περικοτ' ὕ ἀναφέρῃ κανεὶς ὅτι εἶνε ἀκόμη ἀπαρηγόρητος γι' αὐτὸ τὸ πάθημά του.

ΒΑΛΚΑΒ ΖΑΤΣΕΚ

ἰβῶθηκαμε. Μὴ χαίρεσαι πολὺ, Ζάκ, μὴ χαίρεσαι, γιατί ἡ ἀνακάλυψι πὺδ ἔκανε εἶνε τραγική, γιὰ μένα τουλάχιστον... Ἄκουσε : Εἶχα συναντήσει τὶς προάλλες τὸν Μαρσέλ Ντεσωμέλ, μὲ τὸν ὅποιο, καθὼς ἔξερις, εἶχα «γυρίσει» ἄλλοτε-πρὸ χρόνων—μιὰ ταῖνια. Μὲ κάλεσε λοιπὸν σπιτί του, γιὰ νὰ μοῦ δείξῃ τὶ θὰ πῆ μὲντὸν «στούντιο», καὶ πῆγα σήμερα τ' ἀπόγευμα. Τὰ ἔχασα κυριολεκτικῶς, μπρὸς σ' ὅσα εἶδα, ὅταν, λιγάκι πρὶν φύγω, μοῦ λέει : «Κύτταξε καὶ τὸ Μουσέιο μας». Πραγματικὸ Μουσέιο, ἀλήθεια ! Σωστὰ κειμήλια, πὺδ θυμίζον τὰ πρῶτα βήματα πὺδ κινηματογράφου. Ἀτελείωτα τσιγκινα κοτυὰ, μὲ παλιές ταῖνιες, πὺδ τὶς φυλάει γιὰ τὴν ἱστορία. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ διέκρινε κι' ἑνα κοτυὲ μὲ τὸν τίτλο : «Ὅλα Περνοῦν». Ἦταν μιὰ ταῖνια πὺδα «γυρίσει» πρὶν ἀκόμη μῶδ στὴν «Κομεντί - Φρανσαίς», τότε πὺδ νόμιζα ἀκόμη πρὸς τὸ κινηματογράφος θὰ μοῦ πῆγαε καλυτέρα ἀπὸ τὴν «ράμπα». Αἰσθάνθηκα τὴν καρδιά μου νὰ χτυπᾷ δυνατὰ καὶ μιὰ μὲ φλογερὴ ἐπιθυμία ἐζήτησε μέσα μου : Ἦσαν τὰ εἰκοσι μὸ χρόνια κλεισμένα μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ τενεκεδένιο κοτυὲ... Γιατί νὰ μὴν τ' ἀναστήσω ;...

Σὲ πέντε λεπτὰ ἴθιμουα καθισμένη στὸ πλάι τοῦ Ντεσωμέλ, στὴ σκοτεινὴ αἴθουσα τοῦ ἀτελιέ του, κι' ἔκανα τὴ θλιβερὴ ἀποκάλυψι, στὴν ὅποια ὀφείλεται τὸ σημερινὸ μου γράμμα. Ἡ παλιὰ μου ταῖνια ἀρχίσε νὰ «γυρίζεται»... Ἦμουνα ἐγὼ πᾶνω στὸ πανί, κι' ὅμως δὲν ἀναγνώριζα τὸν ἐαυτὸ μου !... Ἦταν ἀπίστευτο ! Βλέποντας καθὲ μέρα τὸν ἐαυτὸ μου, ἐξεχόμετε τὶ ἴμασσε χθές καὶ σιγὰ - σιγὰ παρασυρόμεθα. Ἡ φωτογραφίε εἶνε πεθαμένα πρᾶγματα. Ξεγελοῦν... Μόνον ἡ κίνησις μὰς δίνει μιὰ ζωντανὴ εἰκόνα τοῦ ἐαυτοῦ μας. Ὅλ' αὐτὰ τ' ἀνακάλυψα βλέποντας τὸν ἐαυτὸ μου νὰ πηγαίνωερχται πίσω στὸ πανί. Τὸ γέλιο μου νὰν εἰκοσι χρόνων, Ζάκ, ἀκόμη καὶ τὰ δάκρυα μου ἐκείνης τῆς ἐποχῆς... Ἐγὼ ἴθιμουα ἐκείνη ἡ λεπτή, ἡ φῖνα σιλουέττα ; «ὦ ! πόσο μ' ἄρεσε ἐκείνη ἡ Φρανσίς, πὺδ τὴν εἶχε ἐντελῶς ἐξεχάσει τώρα πειὰ !...

Μὰ ἡ χαρὰ μου δὲν κράτησε, γιατί, μόλις τελείωσε ἡ προβολὴ τῆς ταῖνιες, ξαναἔλαβε τὴ σημερινὴ Φρανσίς, ὅπως τὴν εἶχα δῆ τὸ πρῶι, σπὸν καθρέφτη μου. Τότε κατάλαβα πῶς ἡ Φρανσίς πὺδα δῆ ἀπάνω στὸ πανί, δὲν ὕπηρε πειὰ... Δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ ὑπάρχῃ... Ἦ σημερινὴ Φρανσίς δὲν ἔχει πειὰ ζῶρηρ βλέμμα.δεν ἔχει πειὰ φωτεινὸ μῆτωπο, δὲν ἔχει πειὰ προκλητικὸ στόμα... Εἶχα καταλάβει ἐκεῖνο πὺδ δὲν θέλουμε ποτὲ νὰ καταλάβουμε : Πῶς τὰ χρόνια εἶχαν περάσει... Πῶς εἶχα γερᾶσει !...

Γέρασα, Ζάκ ! Τώρα πειὰ τὸ κατάλαβα καλά. Γέρασα καὶ σοῦ θυμίζω τὴν ὕποσχεσί σου... Βλέπεις ; Δὲν ἔχω πειὰ ἐπιφυλάξει, στὸ λέω καθαρά, γιατί τὸ χτύπημα ἴταν φοβερό. Ἐποφελήσου τῆς εὐκαιρίας, Ζάκ, καὶ μὴ δώσης σημασία ἄν τὰ λόγια μου δὲν εἶνε ὅπως θὰ τὰ ἤθελες... Μιά πὺδ ἔχεις ἐπιτέλους ἐκεῖνο πὺδ ποθοῦσε, ἔλα... Τώρα πειὰ εἶμαι δικὴ σου...

Ἐλα, σὲ περιμένω... Φρανσίς ! Χαμογέλασε ἡ Φρανσίς θλιβερά, καὶ πρόσθεσε, κοντὰ στὸ εσὲ π-ο-ι-ε-μ-ε-ν, τίς λίγες αὐτές λέξεις : «Θάχῃ χαμηλώσει τὸ φῶς...».

Χτύπησε κατάνυ τὸ κουνδῖνο, ἔδωσε τὸ γράμμα στὴν καμαριέρα νὰ τὸ στείλῃ, ἔσθησε τὴ μεγάλη λάμπα καὶ ἄρρησε μόνον ἀναμμένη τὴ λαμπύρα μὲ τὸ ρῶς ἀπταύσιου, περιμένοντάς τὸν ἀνθρωπο πὺδ τὴν ἀγαπῶσε καὶ περίμενε εἰκοσι ὀλόκληρα χρόνια τὴν ἡμέρα αὐτῆ... RENE JEANNE

Ἐλα, σὲ περιμένω...

Φρανσίς !

Χαμογέλασε ἡ Φρανσίς θλιβερά, καὶ πρόσθεσε, κοντὰ στὸ εσὲ π-ο-ι-ε-μ-ε-ν, τίς λίγες αὐτές λέξεις :

«Θάχῃ χαμηλώσει τὸ φῶς...».

Χτύπησε κατάνυ τὸ κουνδῖνο, ἔδωσε τὸ γράμμα στὴν καμαριέρα νὰ τὸ στείλῃ, ἔσθησε τὴ μεγάλη λάμπα καὶ ἄρρησε μόνον ἀναμμένη τὴ λαμπύρα μὲ τὸ ρῶς ἀπταύσιου, περιμένοντάς τὸν ἀνθρωπο πὺδ τὴν ἀγαπῶσε καὶ περίμενε εἰκοσι ὀλόκληρα χρόνια τὴν ἡμέρα αὐτῆ... RENE JEANNE

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Ψυχομαζὸ στὸ πείσμα σου καὶ μονοταπεινώζω, μὰ μ' ἑνα φλέμμα σου γλυκὸ τὴν ὄμα πάλι ἀλλάζω.

Σὰν τὸ λεμόνι κίτρινο μ' ἔκαμε ὁ σεντιὰς σου, ν' ἰδᾷ χ'ο καὶ τὰ λόγια σου καὶ τὰ πεισματὰ σου.

Σεντιὰ κάμα, σεντιὰ κρατῶ, σεντιὰδες κοιλανηρῶ, μὰ τὸ ὄκὸ σου τὸ σεντιὰ δὲν τόνε νταγανιὰζω.